

ГЕОГРАФІЯ
«ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР ЗЕМЛІ»
11 КЛАС
25 група
(35 годин, 9, 26)

№	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання	При м.
КОРИГУЮЧЕ НАВЧАННЯ (2 години)				
1	02/09	Країни Америки. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).	Повторити опрацьований матеріал.	
2	02/09	Африка. Діагностична робота.	Повторити опрацьований матеріал.	ДР
ВСТУП (1 година)				
3	11/09	Географія як система наук. Об'єкт дослідження географії. Поняття «геосистема». Рівні геосистем. Пізнавальна та конструктивна роль географії.	§ 1 (Довгань Г. Д., Стадник О.Г. Географія, 11 кл. рів. ст., «Ранок», 2019). Виконати практичне завдання до параграфу.	
РОЗДІЛ І. ТОПОГРАФІЯ ТА КАРТОГРАФІЯ (2 години)				
Тема 1. ТОПОГРАФІЯ (1 година)				
4	14/09	Топографічна карта: проекція, розграфлення. Географічні та прямокутні координати. Прямокутна (кілометрова) сітка. Основні умовні позначення топографічних карт для зображення об'єктів місцевості та рельєфу. Вимірювання на топографічній карті за масштабом і кілометровою сіткою. Використання азимутів. <i>Практична робота №1.</i> Визначення на топографічній карті географічних (з точністю до секунд) і прямокутних координат окремих точок, географічних та магнітних азимутів, абсолютних і відносних висот точок, падіння річки. Плани населених пунктів. Практичне використання топографічних карт, планів. <i>Практична робота №2.</i> Читання схем руху транспорту свого міста (обласного центру).	§§ 2-4. Накреслити план пришкольній території.	
Тема 1. КАРТОГРАФІЯ (1 година)				
5	16/09 25.09	Сучасні картографічні твори. Математична основа карт. Способи картографічного зображення об'єктів і явищ на загально географічних і тематичних картах. Суть генералізації. Електронні карти та глобуси. Картографічні інтернет-джерела. Навігаційні карти. Географічні інформаційні системи (ГІС), дистанційне зондування Землі, сфери їх практичного застосування. <i>Практична робота №3 (оцінювана).</i> Визначення за градусною сіткою географічних координат точок, азимутів, відстаней у градусах	§ 5. Виконати практичне завдання до параграфу. § 6. Провести дослідження: Визначення оптимального маршруту руху між визначними об'єктами свого району за допомогою навігаційної карти своєї області. Сфери використання даних дистанційного зондування Землі.	ОПР

		і кілометрах між точками на різних за просторовим охопленням картах.		
РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОБОЛОНКИ ЗЕМЛІ (13 годин)				
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАСЛІДКИ ПАРАМЕТРІВ І РУХІВ ЗЕМЛІ ЯК ПЛАНЕТИ (1 година)				
6		Геоїд. Показники руху Землі навколо своєї осі. Добова ритміка в географічній оболонці. Основні види часу. Визначення місцевого та поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного. Пояси освітленості на Землі. Сила Коріоліса. Змінюваність висоти Сонця над горизонтом і тривалості світлового дня. Орбітальний рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Причини зміни пір року. Зміна пір року у Північній та Південній півкулях.	§ 7. Провести дослідження: Моделювання природних явищ на Землі в дні рівнодень та сонцестоянь. Прояви сили Коріоліса на річках своєї місцевості.	
Тема 2. ГЕОГРАФІЧНА ОБОЛОНКА ЗЕМЛІ (1 година)				
7		Склад, межі та будова географічної оболонки. Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропосфера. Узагальнення знань учнів за темами «Вступ», «Топографія та картографія», «Географічні наслідки параметрів і рухів землі як планети», «Географічна оболонка Землі».	§ 8. Дослідити екологічні стратегії людства, спрямовані на зменшення негативного впливу суспільства на географічну оболонку Землі.	ТО1
Тема 3. ГЕОЛОГІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЛЮДСТВА (3 години)				
8		Властивості літосфери. Поняття «геологічне середовище людства». Тектоніка літосферних плит. Процеси в надрах і на поверхні Землі, їх наслідки. Небезпека вулканічних, сейсмічних, гравітаційних (зсувних) процесів.	§ 9. Дослідити причини та географію поширення зсувів у регіоні, де ви живете.	
9		Рельєф. Тектонічні структури та пов'язані з ними форми рельєфу. Вплив рельєфу на розселення населення, розвиток і розташування окремих виробництв. Ресурсні властивості літосфери. Гірські породи та закономірності їх поширення. Мінеральні ресурси як чинник розташування видобувних і матеріало-, паливомістких виробництв. Забезпеченість мінеральними ресурсами.	§ 10. Провести дослідження: Причини заселення схилів вулканів. Сучасні вимоги до будівництва в районах із високою сейсмічністю.	
10		Вплив людини на літосферу. Глобальна ресурсна проблема людства. <i>Практична робота №4.</i> Встановлення за тематичними картами материків та України зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення, розташуванням видобувних, матеріало-, паливомістких виробництв.	§ 11. Повторити §§ 9-10.	
Тема 4. АТМОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (4 години)				
11		Сонячно-земні взаємодії. Сонячне випромінювання, відмінності випромінювання і поглинання тепла повітрям, поверхнею	§ 12. Дослідити механізм утворення та роль озону в атмосфері.	ОПР

		гірських порід і води. Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади. Погода. Синоптичні карти. 13/03 Практична робота №5 (оцінювана). Визначення середніх температур і амплітуди їх коливань за добу, місяць, рік. Аналіз рози вітрів.		
12		Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматограмами. Вплив атмосфери на літосферу: вивітрювання, рельєфоутворення. Кліматичні умови як чинник розселення і розташування виробництва та інфраструктурних об'єктів.	§ 13. Проаналізувати роль кліматотвірних чинників у формуванні клімату вашої місцевості.	
13		Ресурсний потенціал атмосфери. Енергетичні кліматичні ресурси як чинник розвитку відновлюваної енергетики. Агрокліматичні ресурси та їх вплив на спеціалізацію сільського господарства. Стихійні атмосферні явища, їх прогнозування та засоби протидії. Кліматичні зміни на планеті.	§ 14. Провести географічні дослідження: Ресурсний потенціал атмосфери своєї місцевості та приклади його використання. Система протидії посухам у своїй місцевості. Підготуватись до КР №1, повторити §§ 1-13.	
14		Контрольна робота №1.	Повторити §§ 1-14.	КР
Тема 5. ГІДРОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (2 години)				
15		Запаси води на Землі. Світовий океан та його складові. Вплив процесів у літосфері на природу океанів. Роль океанів у формуванні гірських порід і рельєфу узбережжя. Вплив атмосферних процесів (явищ) на Світовий океан. Роль Світового океану у формуванні глобальних і місцевих систем повітряних потоків у нижніх шарах тропосфери. Ресурсний потенціал Світового океану та вплив людства на стан океанічних вод, запаси мінеральних, біологічних ресурсів. Практична робота №6. Складання та аналіз схеми системи течій у Світовому океані; порівняння впливу холодної і теплої океанічних течій на клімат одного з материків.	§ 15. Скласти схему «Кругообіг води в природі».	
16		Води суходолу, чинники їх нерівномірного розподілу на материках та по території України. Взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу і річкової мережі території. Вплив геологічних процесів на формування озер, пластів підземних вод. Взаємозв'язок клімату і вод суходолу. Прісна вода як ресурс і чинник розміщення населення та виробництва. Мінеральні й термальні води: поширення,	§ 16. Обчислити падіння та похил однієї з річок своєї місцевості. Провести дослідження: Система протидії паводкам, повеням, селям і лавинам в окремих районах України. Карстовий рельєф як	ТО2

		використання. Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Чинники дефіциту води. Сучасні системи очищення води. Опріснення морської води. Узагальнення знань учнів за темами «Геологічне середовище людства», «Атмосфера та системи землі», «Гідросфера та системи землі».	приклад взаємодії геосфер. Прозорість води в річці (озері, ставку): від чого залежить і чому змінюється.	
Тема 6. БІОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (2 години)				
17		Біосфера та її складові. Закономірності поширення живих організмів на суходолі та в океанах. Природні чинники формування ареалів поширення рослин і тварин. Біологічні ресурси. Роль живих організмів у формуванні ґрунтів. Ґрунт — «дзеркало» ландшафту. Типи ґрунтів. Вплив ґрунтів на спеціалізацію господарства регіону, країни. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).	§ 17. Провести дослідження: Деградовані ґрунти: причини і перспективи використання.	
18		Природні зони. Порівняння карт ґрунтів і природних зон світу та України.	§ 18. Провести дослідження: Чинники порушення широтної зональності на материках та території України.	
РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ СВІТУ (8 годин)				
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР (1 година)				
19		Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство — природа». Функціонально-компонентний склад світосистеми: демографо-екологічна, економічна, інформаційно-технологічна, соціально-культурна, політична підсистеми. Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики.	§ 19. Скласти схему світосистеми.	
Тема 2. ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОСИСТЕМІ (2 години)				
20		Динаміка чисельності населення світу. Природні, соціальні, економічні й екологічні чинники та просторові особливості природного руху населення у світі. Статеві-вікові, шлюбно-сімейна структура населення. Демографічне старіння населення. Характеристика демографічної ситуації в країнах за статеві-віковими пірамідами. Особливості демографічної політики у країнах з різним типом відтворення.	§ 20. Дізнатися у близьких про історію вашої родини.	
21		Міграції, їх показники, чинники та вплив на відтворення населення і його перерозподіл у світі. Просторові тенденції міграційних процесів. Якість життя як чинник природного і механічного руху населення. Демографічний перехід, його фази. Демографічні чинники розвитку економіки та спеціалізації країн. Демографічні прогнози.	§ 21. Провести дослідження: Вплив старіння населення на місце країни в міжнародному поділі праці. Працевісткі виробництва густозаселених регіонів	ОПР

		Практична робота №7 (оцінювана). Обчислення показників народжуваності, смертності, природного та механічного приросту населення країни за статистичними даним.	світу. Екологічні та соціальні проблеми густозаселених регіонів світу.	
Тема 3. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА (4 години)				
22		Поняття «глобальна економіка». Світовий ринок технологій, патентів і ліцензій, інформаційно-технологічних послуг. Система виробництва. Географічність міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва. Роль транснаціональних корпорацій та вільних економічних зон у функціонуванні глобальної економіки. Глобальні ланцюги доданої вартості. Міжнародний ринок товарів: сутність, інфраструктура, ціноутворення.	§ 22. Провести дослідження: Світовий ринок патентів: лідери й аутсайтери.	
23		Виробництво сільськогосподарської продукції у світі: природні, соціальні, економічні чинники, особливості просторової організації. Видобування й споживання паливних мінеральних ресурсів, глобальні ринки вугілля, нафти й природного газу. Глобальні ланцюги доданої вартості у виробництві чорних металів, алюмінію, міді; чинники та форми спеціалізації країн.	§ 23. Скласти схему «Чинники розвитку та розміщення виробництва сільськогосподарської продукції».	
24		Сучасна географія виробництва транспортних засобів, електроніки, фармацевтичної продукції, чинники участі національних економік у глобальних ланцюгах доданої вартості. Виробництво текстилю, одягу, взуття: сучасна просторова організація, чинники міжнародної спеціалізації. <i>Практична робота №8.</i> Позначення на контурній карті (знаками руху) глобальних ланцюгів доданої вартості «видобування алюмінієвої сировини — виробництво глинозему — виробництво первинного алюмінію — споживання алюмінію».	§ 24. Провести дослідження: Роль транснаціональних компаній у розвитку машинобудівних та хімічних виробництв в Україні.	
25		Сучасні транспортно-логістичні системи та інформаційно-комунікаційні мережі як інфраструктурний каркас глобальної економіки. Світовий ринок інвестицій і фінансів. Туризм. Формування «інформаційного суспільства».	§ 25. Скласти картосхему «Найбільші світові туристичні потоки».	
Тема 5. ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОПОЛІТИКА (1 година)				
26		Географічні складники політичної географії: географічний простір, території, географічні місця. Політичні складники: політичні інституції, політичні відносини, сила. Територіально-політичні системи національного і наддержавного рівнів. Геополітика, її складові. Зовнішня та внутрішня геополітика. Геополітика сили. Різновиди сили.	§ 26. Скласти таблицю «Політичні складники політичної географії».	ТОЗ

		Взаємозв'язок між національними та геополітичними інтересами держави. Узагальнення знань учнів за темами «Біосфера та системи землі», «Загальні суспільно-географічні закономірності світу».		
РОЗДІЛ IV. СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ (9 годин)				
Тема 1. УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА (1 година)				
27		Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусідське. Політико-економічна оцінка державного кордону України. Реформування адміністративно-територіального устрою України.	§ 27. Провести дослідження: Гельсінські угоди (Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі) — програма дій для будівництва єдиної, мирної, демократичної Європи.	
Тема 2. НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ (2 години)				
28		Кількість населення України. Відтворення населення: показники та природні, соціальні, економічні чинники народжуваності й смертності, їх просторові відмінності. Особливості вікового і статевого складу населення України. Міграційні процеси в Україні. Українці на світовому і регіональному ринку праці. Демографічна політика в Україні. Система розселення. Міські агломерації, урбанізація, субурбанізація і джентрифікація. Особливості сільських населених пунктів. <i>Практична робота №9.</i> Аналіз картограм народжуваності, смертності, природного приросту, густоти населення, урбанізації в Україні.	§ 28. Провести дослідження: Сучасна географія трудової еміграції з України. Соціальні проблеми монофункціональних міст. Підготуватись до КР №2, повторити §§ 15-27.	
29		Контрольна робота №2.	Повторити §§ 15-28.	КР
Тема 3. ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПОДІЛІ ПРАЦІ (5 годин)				
30		Сучасні риси національної економіки України. Конкурентні переваги України на світових ринках сільськогосподарської продукції, рудної сировини і металів. Сучасні тенденції та регіональні відмінності розвитку енергетики в Україні. <i>Практична робота №10 (оцінювана).</i> Аналіз секторальної структури економіки України.	§§ 29-30. Знайти приклади БЕЗ, які працюють в Україні.	ОПР
31		Замкнутий технологічний цикл розроблення і виробництва літаків в Україні, експорт та імпорт авіаракетної техніки. Виробництво автомобілів, сільськогосподарської техніки: тенденції розвитку, міжнародне кооперування. Місце України в глобальних ланцюгах доданої вартості виробництва та реалізації електронної продукції.	§ 31. Зібрати дані про участь України в міжнародних проектах із запуску космічних апаратів.	
32		Виробництва фармацевтичної продукції та побутової хімії: чинники та особливості	§ 32. Провести дослідження:	

		розташування підприємств. Особливості розвитку й просторової організації виробництва меблів, текстилю, одягу, взуття, продуктів харчування.	Давальницька сировина у швейній індустрії України: позитивні й негативні аспекти для виробників і споживачів.	
33		Міжнародні транспортні коридори на території України. Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні. Ресурсний потенціал і перспективи розвитку рекреаційного комплексу в Україні. Місце України на світовому ринку інвестицій і запозичень. Транснаціональні фінансові корпорації (банки, фінансові компанії) в Україні. Сучасні форми просторової організації виробництва товарів і послуг в Україні.	§ 33. Провести дослідження: Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні: основні центри, компанії.	
34		Досвід реалізації планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах і стратегія збалансованого розвитку України. Узагальнення знань учнів за темами «Суспільна географія України».	§ 34. Провести дослідження: Реалізація планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах: успіхи і прорахунки.	ТО4
35		<i>Узагальнення матеріалу за курс «Географічний простір землі».</i>	Повторити §§ 1-34. Підготуватись до ЗНО.	

ГЕОГРАФІЯ
«ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР ЗЕМЛІ»
Календарне планування
24 група
(35 годин, 19, 16)

№	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання	При м.
КОРИГУЮЧЕ НАВЧАННЯ (2 години)				
1	09/09	Країни Америки. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).	Повторити опрацьований матеріал.	
2	09/09	Африка. Діагностична робота.	Повторити опрацьований матеріал.	ДР
ВСТУП (1 година)				
3	23/09	Географія як система наук. Об'єкт дослідження географії. Поняття «геосистема». Рівні геосистем. Пізнавальна та конструктивна роль географії.	§ 1 (Довгань Г. Д., Стадник О.Г. Географія, 11 кл. рив. ст., «Ранок», 2019). Виконати практичне завдання до параграфу.	
РОЗДІЛ І. ТОПОГРАФІЯ ТА КАРТОГРАФІЯ (2 години)				
Тема 1. ТОПОГРАФІЯ (1 година)				
4	7.10	Топографічна карта: проекція, розграфлення. Географічні та прямокутні координати. Прямокутна (кілометрова) сітка. Основні умовні позначення топографічних карт для зображення об'єктів місцевості та рельєфу. Вимірювання на топографічній карті за масштабом і кілометровою сіткою. Використання азимутів. <i>Практична робота №1.</i> Визначення на топографічній карті географічних (з точністю до секунд) і прямокутних координат окремих точок, географічних та магнітних азимутів, абсолютних і відносних висот точок, падіння річки. Плани населених пунктів. Практичне використання топографічних карт, планів. <i>Практична робота №2.</i> Читання схем руху транспорту свого міста (обласного центру).	§§ 2-4. Накреслити план пришкільної території.	
Тема 1. КАРТОГРАФІЯ (1 година)				
5	6.11	Сучасні картографічні твори. Математична основа карт. Способи картографічного зображення об'єктів і явищ на загально географічних і тематичних картах. Суть генералізації. Електронні карти та глобуси. Картографічні інтернет-джерела. Навігаційні карти. Географічні інформаційні системи (ГІС), дистанційне зондування Землі, сфери їх практичного застосування. <i>Практична робота №3 (оцінювана).</i> Визначення за градусною сіткою географічних координат точок, азимутів, відстаней у градусах	§ 5. Виконати практичне завдання до параграфу. § 6. Провести дослідження: Визначення оптимального маршруту руху між визначними об'єктами свого району за допомогою навігаційної карти своєї області. Сфери використання даних дистанційного зондування Землі.	ОПР

		і кілометрах між точками на різних за просторовим охопленням картах.		
РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОБОЛОНКИ ЗЕМЛІ (13 годин)				
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАСЛІДКИ ПАРАМЕТРІВ І РУХІВ ЗЕМЛІ ЯК ПЛАНЕТИ (1 година)				
6	20.11	Геоїд. Показники руху Землі навколо своєї осі. Добова ритміка в географічній оболонці. Основні види часу. Визначення місцевого та поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного. Пояси освітленості на Землі. Сила Коріоліса. Змінюваність висоти Сонця над горизонтом і тривалості світлового дня. Орбітальний рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Причини зміни пір року. Зміна пір року у Північній та Південній півкулях.	§ 7. Провести дослідження: Моделювання природних явищ на Землі в дні рівнодень та сонцестоянь. Прояви сили Коріоліса на річках своєї місцевості.	
Тема 2. ГЕОГРАФІЧНА ОБОЛОНКА ЗЕМЛІ (1 година)				
7		Склад, межі та будова географічної оболонки. Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропосфера. Узагальнення знань учнів за темами «Вступ», «Топографія та картографія», «Географічні наслідки параметрів і рухів землі як планети», «Географічна оболонка Землі».	§ 8. Дослідити екологічні стратегії людства, спрямовані на зменшення негативного впливу суспільства на географічну оболонку Землі.	ТО1
Тема 3. ГЕОЛОГІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЛЮДСТВА (3 години)				
8		Властивості літосфери. Поняття «геологічне середовище людства». Тектоніка літосферних плит. Процеси в надрах і на поверхні Землі, їх наслідки. Небезпека вулканічних, сейсмічних, гравітаційних (зсувних) процесів.	§ 9. Дослідити причини та географію поширення зсувів у регіоні, де ви живете.	
9		Рельєф. Тектонічні структури та пов'язані з ними форми рельєфу. Вплив рельєфу на розселення населення, розвиток і розташування окремих виробництв. Ресурсні властивості літосфери. Гірські породи та закономірності їх поширення. Мінеральні ресурси як чинник розташування видобувних і матеріало-, паливомістких виробництв. Забезпеченість мінеральними ресурсами.	§ 10. Провести дослідження: Причини заселення схилів вулканів. Сучасні вимоги до будівництва в районах із високою сейсмічністю.	
10		Вплив людини на літосферу. Глобальна ресурсна проблема людства. <i>Практична робота №4.</i> Встановлення за тематичними картами материків та України зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення, розташуванням видобувних, матеріало-, паливомістких виробництв.	§ 11. Повторити §§ 9-10.	
Тема 4. АТМОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (4 години)				
11		Сонячно-земні взаємодії. Сонячне випромінювання, відмінності випромінювання і поглинання тепла повітрям, поверхнею	§ 12. Дослідити механізм утворення та роль озону в атмосфері.	ОПР

		гірських порід і води. Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади. Погода. Синоптичні карти. 13/03 Практична робота №5 (оцінювана). Визначення середніх температур і амплітуди їх коливань за добу, місяць, рік. Аналіз рози вітрів.		
12		Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматограмами. Вплив атмосфери на літосферу: вивітрювання, рельєфоутворення. Кліматичні умови як чинник розселення і розташування виробництва та інфраструктурних об'єктів.	§ 13. Проаналізувати роль кліматотвірних чинників у формуванні клімату вашої місцевості.	
13		Ресурсний потенціал атмосфери. Енергетичні кліматичні ресурси як чинник розвитку відновлюваної енергетики. Агрокліматичні ресурси та їх вплив на спеціалізацію сільського господарства. Стихійні атмосферні явища, їх прогнозування та засоби протидії. Кліматичні зміни на планеті.	§ 14. Провести географічні дослідження: Ресурсний потенціал атмосфери своєї місцевості та приклади його використання. Система протидії посухам у своїй місцевості. Підготуватись до КР №1, повторити §§ 1-13.	
14		Контрольна робота №1.	Повторити §§ 1-14.	КР
Тема 5. ГІДРОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (2 години)				
15		Запаси води на Землі. Світовий океан та його складові. Вплив процесів у літосфері на природу океанів. Роль океанів у формуванні гірських порід і рельєфу узбережжя. Вплив атмосферних процесів (явищ) на Світовий океан. Роль Світового океану у формуванні глобальних і місцевих систем повітряних потоків у нижніх шарах тропосфери. Ресурсний потенціал Світового океану та вплив людства на стан океанічних вод, запаси мінеральних, біологічних ресурсів. <i>Практична робота №6.</i> Складання та аналіз схеми системи течій у Світовому океані; порівняння впливу холодної і теплої океанічних течій на клімат одного з материків.	§ 15. Скласти схему «Кругообіг води в природі».	
16		Води суходолу, чинники їх нерівномірного розподілу на материках та по території України. Взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу і річкової мережі території. Вплив геологічних процесів на формування озер, пластів підземних вод. Взаємозв'язок клімату і вод суходолу. Прісна вода як ресурс і чинник розміщення населення та виробництва. Мінеральні й термальні води: поширення,	§ 16. Обчислити падіння та похил однієї з річок своєї місцевості. Провести дослідження: Система протидії паводкам, повеням, селям і лавинам в окремих районах України. Карстовий рельєф як	ТО2

		використання. Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Чинники дефіциту води. Сучасні системи очищення води. Опріснення морської води. Узагальнення знань учнів за темами «Геологічне середовище людства», «Атмосфера та системи землі», «Гідросфера та системи землі».	приклад взаємодії геосфер. Прозорість води в річці (озері, ставку): від чого залежить і чому змінюється.	
Тема 6. БІОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (2 години)				
17		Біосфера та її складові. Закономірності поширення живих організмів на суходолі та в океанах. Природні чинники формування ареалів поширення рослин і тварин. Біологічні ресурси. Роль живих організмів у формуванні ґрунтів. Ґрунт — «дзеркало» ландшафту. Типи ґрунтів. Вплив ґрунтів на спеціалізацію господарства регіону, країни. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).	§ 17. Провести дослідження: Деградовані ґрунти: причини і перспективи використання.	
18		Природні зони. Порівняння карт ґрунтів і природних зон світу та України.	§ 18. Провести дослідження: Чинники порушення широтної зональності на материках та території України.	
РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ СВІТУ (8 годин)				
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР (1 година)				
19		Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство — природа». Функціонально-компонентний склад світосистеми: демографо-екологічна, економічна, інформаційно-технологічна, соціально-культурна, політична підсистеми. Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики.	§ 19. Скласти схему світосистеми.	
Тема 2. ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОСИСТЕМІ (2 години)				
20		Динаміка чисельності населення світу. Природні, соціальні, економічні й екологічні чинники та просторові особливості природного руху населення у світі. Статеві-вікові, шлюбно-сімейна структура населення. Демографічне старіння населення. Характеристика демографічної ситуації в країнах за статеві-віковими пірамідами. Особливості демографічної політики у країнах з різним типом відтворення.	§ 20. Дізнатися у близьких про історію вашої родини.	
21		Міграції, їх показники, чинники та вплив на відтворення населення і його перерозподіл у світі. Просторові тенденції міграційних процесів. Якість життя як чинник природного і механічного руху населення. Демографічний перехід, його фази. Демографічні чинники розвитку економіки та спеціалізації країн. Демографічні прогнози.	§ 21. Провести дослідження: Вплив старіння населення на місце країни в міжнародному поділі праці. Працевісткі виробництва густозаселених регіонів	ОПР

		Практична робота №7 (оцінювана). Обчислення показників народжуваності, смертності, природного та механічного приросту населення країни за статистичними даним.	світу. Екологічні та соціальні проблеми густозаселених регіонів світу.	
Тема 3. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА (4 години)				
22		Поняття «глобальна економіка». Світовий ринок технологій, патентів і ліцензій, інформаційно-технологічних послуг. Система виробництва. Географічність міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва. Роль транснаціональних корпорацій та вільних економічних зон у функціонуванні глобальної економіки. Глобальні ланцюги доданої вартості. Міжнародний ринок товарів: сутність, інфраструктура, ціноутворення.	§ 22. Провести дослідження: Світовий ринок патентів: лідери й аутсайтери.	
23		Виробництво сільськогосподарської продукції у світі: природні, соціальні, економічні чинники, особливості просторової організації. Видобування й споживання паливних мінеральних ресурсів, глобальні ринки вугілля, нафти й природного газу. Глобальні ланцюги доданої вартості у виробництві чорних металів, алюмінію, міді; чинники та форми спеціалізації країн.	§ 23. Скласти схему «Чинники розвитку та розміщення виробництва сільськогосподарської продукції».	
24		Сучасна географія виробництва транспортних засобів, електроніки, фармацевтичної продукції, чинники участі національних економік у глобальних ланцюгах доданої вартості. Виробництво текстилю, одягу, взуття: сучасна просторова організація, чинники міжнародної спеціалізації. <i>Практична робота №8.</i> Позначення на контурній карті (знаками руху) глобальних ланцюгів доданої вартості «видобування алюмінієвої сировини — виробництво глинозему — виробництво первинного алюмінію — споживання алюмінію».	§ 24. Провести дослідження: Роль транснаціональних компаній у розвитку машинобудівних та хімічних виробництв в Україні.	
25		Сучасні транспортно-логістичні системи та інформаційно-комунікаційні мережі як інфраструктурний каркас глобальної економіки. Світовий ринок інвестицій і фінансів. Туризм. Формування «інформаційного суспільства».	§ 25. Скласти картосхему «Найбільші світові туристичні потоки».	
Тема 5. ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОПОЛІТИКА (1 година)				
26		Географічні складники політичної географії: географічний простір, території, географічні місця. Політичні складники: політичні інституції, політичні відносини, сила. Територіально-політичні системи національного і наддержавного рівнів. Геополітика, її складові. Зовнішня та внутрішня геополітика. Геополітика сили. Різновиди сили.	§ 26. Скласти таблицю «Політичні складники політичної географії».	ТОЗ

		Взаємозв'язок між національними та геополітичними інтересами держави. Узагальнення знань учнів за темами «Біосфера та системи землі», «Загальні суспільно-географічні закономірності світу».		
РОЗДІЛ IV. СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ (9 годин)				
Тема 1. УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА (1 година)				
27		Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусідське. Політико-економічна оцінка державного кордону України. Реформування адміністративно-територіального устрою України.	§ 27. Провести дослідження: Гельсінські угоди (Заключний акт Ради з безпеки та співробітництва в Європі) — програма дій для будівництва єдиної, мирної, демократичної Європи.	
Тема 2. НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ (2 години)				
28		Кількість населення України. Відтворення населення: показники та природні, соціальні, економічні чинники народжуваності й смертності, їх просторові відмінності. Особливості вікового і статевого складу населення України. Міграційні процеси в Україні. Українці на світовому і регіональному ринку праці. Демографічна політика в Україні. Система розселення. Міські агломерації, урбанізація, субурбанізація і джентрифікація. Особливості сільських населених пунктів. <i>Практична робота №9.</i> Аналіз картограм народжуваності, смертності, природного приросту, густоти населення, урбанізації в Україні.	§ 28. Провести дослідження: Сучасна географія трудової еміграції з України. Соціальні проблеми монофункціональних міст. Підготуватись до КР №2, повторити §§ 15-27.	
29		Контрольна робота №2.	Повторити §§ 15-28.	КР
Тема 3. ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПОДІЛІ ПРАЦІ (5 годин)				
30		Сучасні риси національної економіки України. Конкурентні переваги України на світових ринках сільськогосподарської продукції, рудної сировини і металів. Сучасні тенденції та регіональні відмінності розвитку енергетики в Україні. <i>Практична робота №10 (оцінювана).</i> Аналіз секторальної структури економіки України.	§§ 29-30. Знайти приклади БЕЗ, які працюють в Україні.	ОПР
31		Замкнутий технологічний цикл розроблення і виробництва літаків в Україні, експорт та імпорт авіаракетної техніки. Виробництво автомобілів, сільськогосподарської техніки: тенденції розвитку, міжнародне кооперування. Місце України в глобальних ланцюгах доданої вартості виробництва та реалізації електронної продукції.	§ 31. Зібрати дані про участь України в міжнародних проектах із запуску космічних апаратів.	
32		Виробництва фармацевтичної продукції та побутової хімії: чинники та особливості	§ 32. Провести дослідження:	

		розташування підприємств. Особливості розвитку й просторової організації виробництва меблів, текстилю, одягу, взуття, продуктів харчування.	Давальницька сировина у швейній індустрії України: позитивні й негативні аспекти для виробників і споживачів.	
33		Міжнародні транспортні коридори на території України. Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні. Ресурсний потенціал і перспективи розвитку рекреаційного комплексу в Україні. Місце України на світовому ринку інвестицій і запозичень. Транснаціональні фінансові корпорації (банки, фінансові компанії) в Україні. Сучасні форми просторової організації виробництва товарів і послуг в Україні.	§ 33. Провести дослідження: Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні: основні центри, компанії.	
34		Досвід реалізації планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах і стратегія збалансованого розвитку України. Узагальнення знань учнів за темами «Суспільна географія України».	§ 34. Провести дослідження: Реалізація планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах: успіхи і прорахунки.	ТО4
35		<i>Узагальнення матеріалу за курс «Географічний простір землі».</i>	Повторити §§ 1-34. Підготуватись до ЗНО.	

Календарне планування
21- ЕТ
68 год (32,36)

№	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання	
КОРИГУЮЧЕ НАВЧАННЯ (2 години)				
1		Вторинний та третинний сектори економіки. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).	Повторити опрацьований матеріал.	
2		Глобальні проблеми людства. Діагностична робота.	Повторити опрацьований матеріал.	
ВСТУП (1 години)				
3		Що вивчає курс «Географія: регіони та країни». Регіони світу (за класифікацією ООН). Сучасна політична карта світу та окремих регіонів. Головні об'єкти політичної карти.	§ 1 та § 2. Скласти перелік наявних у вас джерел географічних знань.	
Розділ І. ЄВРОПА (15 годин)				
Тема 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЄВРОПИ (5 годин)				
4		Загальний огляд Європи. (ЕГП. Склад регіону.	§ 3 та § 4.	

		Сучасна політична карта. Форми державного правління і територіального устрою країн Європи. Прояви сепаратизму. Типи країн Європи за рівнем економічного розвитку). Інтеграційні процеси. Міжнародні організації в Європі.	Скласти кросворд «Столиці країн Європи» (10 запитань). Дослідження (за вибором учня/учениці). Інтеграційні та дезінтеграційні процеси в Європі.	
5		Природні умови та ресурси Європи.	§ 5. Повторити основні поняття та показники, що характеризують населення країни та демографічні процеси.	
6		Населення Європи.	§ 6. Підготуватися до поточного контролю за темою «Населення Європи».	
7		Особливості господарства країн Європи. Первинний сектор економіки. Європа: вторинний та третинний сектори економіки. Практична робота №1 (оцінювана). Порівняльна характеристика структури промислового виробництва двох економічно розвинених невеликих країн Європи (на вибір учнів). Узагальнення знань учнів за темами «Вступ» та «Загальна характеристика Європи».	§ 7-8. Випереджальне: підготувати інформацію про структуру промислового виробництва двох економічно розвинених невеликих країн Європи. Дослідження: 1) Відновна електроенергетика в країнах Європи: регіональні особливості та відмінності. 2) Структура й просторова організація виробництва чорних металів у країнах Європи.	
Тема 2. КРАЇНИ ЄВРОПИ (10 годин)				
8		Німеччина: ЕГП, природно-ресурсний потенціал, населення. Німеччина. Особливості сучасного постіндустріального розвитку країни. Господарство	§ 9-10 Дослідження. «Нове обличчя» Руру — постіндустріальний розвиток: «зелені» міста замість похмурих ландшафтів. Створити за допомогою комп'ютера рекламний буклет «Видатні туристичні об'єкти Німеччини». Нанести на контурну карту найбільші машинобудівні центри	

			країни. Охарактеризуйте їх географію.	
9		Франція.	§ 11. Об'єднатися в 6–7 груп для роботи на наступному уроці. Випереджальне: скласти розгорнутий план наступного § 12 (Велика Британія).	
10		Велика Британія.	§ 12. Дослідження. Лондон, Берлін, Париж, Київ: схожість і відмінність сучасного розвитку міст.	
11		Італія.	§ 13 Дослідження. Кластери в Італії як домінуюча форма організації виробництва товарів і послуг.	
12		Практична робота №2 (оцінювана). Складання картосхеми просторової організації економіки однієї з європейських країн «Великої Сімки» (за вибором).	Повторити §§ 9-13. Написати твір за темою «Двотижневі канікули в країнах Західної Європи».	
13		Польща.	§ 14. Випереджальне. Дослідити роль Мінська як економічного, політичного й культурного центру країни.	
14		Білорусь. Росія.	§ 15-16 Підготуватися до узагальнюючого уроку. Повторити §§ 9-15.	
15		Узагальнення знань учнів за темою «Країни Європи»	Повторити §§ 9-16.	
Розділ II. АЗІЯ (12 годин)				
Тема 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АЗІЇ (5 годин)				
16		Загальний огляд Азії. (ЕГП. Склад регіону. Сучасна політична карта. Типи країн за рівнем економічного розвитку. Міжнародні організації. Райони збройних конфліктів та проявів тероризму). Природні умови та ресурси. Населення.	§ 17-18 Нанести на контурну карту 1) кордони азіатських субрегіонів; 2) країн, що входять до їх складу. Позначити на контурній карті найбільші міські агломерації та мегалополіси Азії.	
17		Особливості економіки країн Азії. Первинний сектор економіки. Добувна промисловість. Сільське і лісове господарство. Вторинний сектор економіки. Основні промислові райони регіону.	§ 19- 20. Дослідження. 1) Екологічні виміри економічного зростання в країнах Азії. 2) Країни Перської затоки — новий	

		<p><i>Практична робота №3.</i> Порівняння продовольчого кошика жителів країн Західної та Східної Азії. Третинний сектор економіки. Нерівномірність економічного розвитку субрегіонів Азії та особливості їх участі в міжнародному поділі праці. Зв'язки України з країнами Азії.</p> <p>Узагальнення знань учнів за темою «Загальна характеристика Азії».</p>	осередок індустріалізації. Повторити §§ 17-19. Дослідження. Географічне положення країни як чинник її економічного розвитку (на прикладі Туреччини і Сінгапуру).	
Тема 2. КРАЇНИ АЗІЇ (7 годин)				
18		Японія: ЕГП, природно-ресурсний потенціал, населення. Японія: господарство.	§ 21-§ 22. Позначити на контурній карті найбільші міста Японії. Дослідження. Острови Кюсю і Хоккайдо: контрасти Японії.	
19		Китай: економіко-географічне положення, природно-ресурсний потенціал, населення. Китай: господарство.	§ 23.-§ 24 Випереджальне. Скласти повідомлення про міжнародні зв'язки Китаю та України. Позначити на контурній карті найбільші промислові центри Китаю.	
20		Індія: економіко-географічне положення, природно-ресурсний потенціал, населення. <i>Практична робота №4.</i> Аналіз статево-вікових пірамід Японії, Китаю та Індії з метою оцінювання працересурсного потенціалу країн. Індія: господарство.	§ 25-§ 26. Ви здійснили віртуальну тижневу подорож до Індії. Описати свої враження у вигляді есе «Індія очима українця». Дослідження. «Коридори зростання» в Індії.	
21		Контрольна робота №1.	Повторити §§ 1-26.	
Розділ III. ОКЕАНІЯ (4 години)				
Тема 1. АВСТРАЛІЯ (2 години)				
22		Австралія: економіко-географічне положення, природно-ресурсний потенціал, населення. Австралія. Господарство.	§ 27. Дослідження. 1) Національні парки Австралії як об'єкти міжнародного туризму. 2) Канберра — політико-адміністративний центр країни. § 28. Дослідження. Розвиток Західної Австралії у контексті зростання глобального попиту на природні ресурси.	
Тема 2. МІКРОНЕЗІЯ, МЕЛАНЕЗІЯ, ПОЛІНЕЗІЯ (2 години)				
23		Острівні країни Океанії. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).	§ 29. Підготувати кросворд	

			«Океанія» (від 15 запитань).	
Розділ IV. АМЕРИКА (10 годин)				
Тема 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АМЕРИКИ (5 годин)				
24		Америка: загальна характеристика регіону. (Особливості ГП. Склад регіону. Сучасна політична карта. Форми державного правління і територіального устрою країн, типи країн за рівнем економічного розвитку. Міжнародні організації НАФТА, Меркосур, НАТО). Практична робота №5 (оцінювана). Складання картосхеми типології країн Америки за рівнем їх економічного розвитку.	§ 30. Позначити на контурній карті субрегіони Америки. Випереджальне. Провести дослідження процесів, які вплинули на формування населення Америки та підготувати доповідь. § 31. Позначити на контурній карті найбільші міста та міські агломерації Америки. Випереджальне. Знайти інформацію про діяльність американських ТНК в регіоні. Підготувати повідомлення.	
25		Америка: загальна характеристика господарства, первинний сектор економіки. Америка: вторинний сектор економіки. Основні осередки промисловості в регіоні. Америка: третинний сектор економіки. Найважливіші міжнародні транспортні магістралі, вузли. Нерівномірність економічного розвитку субрегіонів Америки. Особливості їх участі в міжнародному поділі праці. Зв'язки України з країнами Америки.	§ 32. Дослідження. «Бананові республіки»: типові ознаки та сучасний розвиток. § 33. (стор. 177-179). Дослідження. Підготувати повідомлення за темами: 1) Панамериканське шосе — дорога через три Америки. 2) Туризм як чинник розвитку країн-островів Карибського моря. § 33. (стор. 179-182) Повторити §§ 30-32. Випереджальне. Знайти інформацію та підготувати повідомлення про формування та життя української діаспори в США	
Тема 2. КРАЇНИ АМЕРИКИ (5 годин)				
26		США: економіко-географічне положення, природно-ресурсний потенціал, населення.	§ 34. Випереджальне. Знайти інформацію та підготувати повідомлення про формування та життя української діаспори в США.	

27		<p>США. Особливості сучасного постіндустріального розвитку. Господарство. Канада. Бразилія. Практична робота №6 (оцінювана). Порівняльна характеристика машинобудування США, Канади та Бразилії. Узагальнення знань учнів за темою «Америка».</p>	<p>§ 35. Випереджальне. Прочитати та скласти план § (Канада). Дослідження. 1) Форми територіальної організації новітніх видів промислового виробництва у США. 2) Економічна взаємодія вздовж державного кордону між Мексикою і США. § 36. Дослідження. Складники підприємницького успіху української діаспори в Канаді та США. § 37. Повторити §§ 34-36. Повторити §§ 30-37. Випереджальне. Підготувати повідомлення про збройні конфлікти та прояви тероризму в Африці.</p>	
Розділ V. АФРИКА (6 одиниць)				
Тема 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АФРИКИ (4 години)				
28		<p>Особливості географічного положення Африки. Склад регіону. Сучасна політична карта. Райони збройних конфліктів, проявів тероризму. Природні умови і ресурси регіону. Населення Африки. Господарство країн Африки. Практична робота №7. Позначення на контурній карті Африки основних районів видобування нафти, залізних, мідних та алюмінієвих руд, центрів їх переробки (збагачення), основних транспортних магістралей та портів експортування.</p>	<p>§ 38. Дослідження. Кордони на політичній карті Африки: особливості делімітації та демаркації. § 39. Позначити на контурній карті найбільші міста регіону. Скласти туристичний маршрут для ознайомлення з найбільш видатними природними об'єктами Африки. § 40. Дослідження. 1) Ангола: успішний розвиток після війни. 2) Вплив колоніального минулого на сучасну міжнародну спеціалізацію та просторову структуру господарства країн Тропічної Африки.</p>	
Тема 2. КРАЇНИ АФРИКИ (2 години)				
29		<p>Єгипет. Південно-Африканська Республіка (ПАР).</p>	<p>§ 41. Дослідження. «Три кити»</p>	

			економіки Єгипту: Суецький канал, нафта, туризм. § 42. Дослідження: 1) ПАР серед країн Африки. 2) ПАР: одна держава — три столиці. Підготуватися до контрольної роботи	
30		Контрольна робота №2.	Повторити §§ 27-40.	
Розділ VI. УКРАЇНА В МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ (2 години)				
Тема 1. УКРАЇНА В ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ВИМІРІ (1 година)				
31		Геополітична структура сучасного світу. Місце України на сучасній геополітичній карті світу. Основні вектори сучасної української геополітики.	§ 43. Випереджальне. Опрацювати інформацію Державної служби статистики про: 1) товарну структуру експорту та імпорту України; 2) структуру експорту та імпорту послуг.	
Тема 2. УКРАЇНА В СИСТЕМІ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН (1 година)				
32		Зовнішні економічні зв'язки України. Узагальнення знань учнів за темами «Африка» та «Україна в міжнародному просторі».	Повторити §§ 44.	
2 семестр Географічний простір Землі				
№	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання	При м.
КОРИГУЮЧЕ НАВЧАННЯ (2 години)				
33		Країни Америки. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).	Повторити опрацьований матеріал.	
34		Африка. Діагностична робота.	Повторити опрацьований матеріал.	ДР
ВСТУП (1 година)				
35		Географія як система наук. Об'єкт дослідження географії. Поняття «геосистема». Рівні геосистем. Пізнавальна та конструктивна роль географії.	§ 1 (Довгань Г. Д., Стадник О.Г. Географія, 11 кл. рів. ст., «Ранок», 2019). Виконати практичне завдання до параграфу.	
РОЗДІЛ I. ТОПОГРАФІЯ ТА КАРТОГРАФІЯ (2 години)				
Тема 1. ТОПОГРАФІЯ (1 година)				
36		Топографічна карта: проекція, розграфлення. Географічні та прямокутні координати. Прямокутна (кілометрова) сітка. Основні умовні позначення топографічних карт для зображення об'єктів місцевості та рельєфу. Вимірювання на топографічній карті за масштабом і кілометровою сіткою. Використання азимутів.	§§ 2-4. Накреслити план пришкільної території.	

		<p><i>Практична робота №1.</i> Визначення на топографічній карті географічних (з точністю до секунд) і прямокутних координат окремих точок, географічних та магнітних азимутів, абсолютних і відносних висот точок, падіння річки. Плани населених пунктів. Практичне використання топографічних карт, планів.</p> <p><i>Практична робота №2.</i> Читання схем руху транспорту свого міста (обласного центру).</p>		
Тема 1. КАРТОГРАФІЯ (1 година)				
37		<p>Сучасні картографічні твори. Математична основа карт. Способи картографічного зображення об'єктів і явищ на загально географічних і тематичних картах. Суть генералізації.</p> <p>Електронні карти та глобуси. Картографічні інтернет-джерела. Навігаційні карти. Географічні інформаційні системи (ГІС), дистанційне зондування Землі, сфери їх практичного застосування.</p> <p>Практична робота №3 (оцінювана).</p> <p>Визначення за градусною сіткою географічних координат точок, азимутів, відстаней у градусах і кілометрах між точками на різних за просторовим охопленням картах.</p>	<p>§ 5. Виконати практичне завдання до параграфу.</p> <p>§ 6. Провести дослідження: Визначення оптимального маршруту руху між визначними об'єктами свого району за допомогою навігаційної карти своєї області. Сфери використання даних дистанційного зондування Землі.</p>	ОПР
РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОБОЛОНКИ ЗЕМЛІ (13 годин)				
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАСЛІДКИ ПАРАМЕТРІВ І РУХІВ ЗЕМЛІ ЯК ПЛАНЕТИ (1 година)				
38		<p>Геоїд. Показники руху Землі навколо своєї осі. Добова ритміка в географічній оболонці. Основні види часу. Визначення місцевого та поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного. Пояси освітленості на Землі. Сила Коріоліса. Змінюваність висоти Сонця над горизонтом і тривалості світлового дня. Орбітальний рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Причини зміни пір року. Зміна пір року у Північній та Південній півкулях.</p>	<p>§ 7. Провести дослідження: Моделювання природних явищ на Землі в дні рівнодень та сонцестоянь. Прояви сили Коріоліса на річках своєї місцевості.</p>	
Тема 2. ГЕОГРАФІЧНА ОБОЛОНКА ЗЕМЛІ (1 година)				
39		<p>Склад, межі та будова географічної оболонки. Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропосфера.</p> <p>Узагальнення знань учнів за темами «Вступ», «Топографія та картографія», «Географічні наслідки параметрів і рухів землі як планети», «Географічна оболонка Землі».</p>	<p>§ 8. Дослідити екологічні стратегії людства, спрямовані на зменшення негативного впливу суспільства на географічну оболонку Землі.</p>	ТО1
Тема 3. ГЕОЛОГІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЛЮДСТВА (3 години)				
40		<p>Властивості літосфери. Поняття «геологічне середовище людства». Тектоніка літосферних</p>	<p>§ 9. Дослідити причини та географію поширення</p>	

		плит. Процеси в надрах і на поверхні Землі, їх наслідки. Небезпека вулканічних, сейсмічних, гравітаційних (зсувних) процесів.	зсувів у регіоні, де ви живете.	
41		Рельєф. Тектонічні структури та пов'язані з ними форми рельєфу. Вплив рельєфу на розселення населення, розвиток і розташування окремих виробництв. Ресурсні властивості літосфери. Гірські породи та закономірності їх поширення. Мінеральні ресурси як чинник розташування видобувних і матеріало-, паливомістких виробництв. Забезпеченість мінеральними ресурсами.	§ 10. Провести дослідження: Причини заселення схилів вулканів. Сучасні вимоги до будівництва в районах із високою сейсмічністю.	
42		Вплив людини на літосферу. Глобальна ресурсна проблема людства. <i>Практична робота №4.</i> Встановлення за тематичними картами материків та України зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення, розташуванням видобувних, матеріало-, паливомістких виробництв.	§ 11. Повторити §§ 9-10.	
Тема 4. АТМОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (4 години)				
43		Сонячно-земні взаємодії. Сонячне випромінювання, відмінності випромінювання і поглинання тепла повітрям, поверхнею гірських порід і води. Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади. Погода. Синоптичні карти. <i>13/03 Практична робота №5 (оцінювана).</i> Визначення середніх температур і амплітуди їх коливань за добу, місяць, рік. Аналіз рози вітрів.	§ 12. Дослідити механізм утворення та роль озону в атмосфері.	ОПР
44		Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматограмами. Вплив атмосфери на літосферу: вивітрювання, рельєфоутворення. Кліматичні умови як чинник розселення і розташування виробництва та інфраструктурних об'єктів.	§ 13. Проаналізувати роль кліматотвірних чинників у формуванні клімату вашої місцевості.	
45		Ресурсний потенціал атмосфери. Енергетичні кліматичні ресурси як чинник розвитку відновлюваної енергетики. Агрокліматичні ресурси та їх вплив на спеціалізацію сільського господарства. Стихійні атмосферні явища, їх прогнозування та засоби протидії. Кліматичні зміни на планеті.	§ 14. Провести географічні дослідження: Ресурсний потенціал атмосфери своєї місцевості та приклади його використання. Система протидії посухам у своїй місцевості. Підготуватись до КР №1, повторити §§ 1-13.	
46		Контрольна робота №1.	Повторити §§ 1-14.	КР
Тема 5. ГІДРОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (2 години)				

47		<p>Запаси води на Землі. Світовий океан та його складові. Вплив процесів у літосфері на природу океанів. Роль океанів у формуванні гірських порід і рельєфу узбережжя. Вплив атмосферних процесів (явищ) на Світовий океан. Роль Світового океану у формуванні глобальних і місцевих систем повітряних потоків у нижніх шарах тропосфери. Ресурсний потенціал Світового океану та вплив людства на стан океанічних вод, запаси мінеральних, біологічних ресурсів.</p> <p><i>Практична робота №6.</i> Складання та аналіз схеми системи течій у Світовому океані; порівняння впливу холодної і теплої океанічних течій на клімат одного з материків.</p>	§ 15. Скласти схему «Кругообіг води в природі».	
48		<p>Води суходолу, чинники їх нерівномірного розподілу на материках та по території України. Взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу і річкової мережі території. Вплив геологічних процесів на формування озер, пластів підземних вод. Взаємозв'язок клімату і вод суходолу. Прісна вода як ресурс і чинник розміщення населення та виробництва. Мінеральні й термальні води: поширення, використання. Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Чинники дефіциту води. Сучасні системи очищення води. Опріснення морської води.</p> <p>Узагальнення знань учнів за темами «Геологічне середовище людства», «Атмосфера та системи землі», «Гідросфера та системи землі».</p>	<p>§ 16. Обчислити падіння та похил однієї з річок своєї місцевості. Провести дослідження: Система протидії паводкам, повеням, селям і лавинам в окремих районах України. Карстовий рельєф як приклад взаємодії геосфер. Прозорість води в річці (озері, ставку): від чого залежить і чому змінюється.</p>	ТО2
Тема 6. БІОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ (2 години)				
49	10.04	<p>Біосфера та її складові. Закономірності поширення живих організмів на суходолі та в океанах. Природні чинники формування ареалів поширення рослин і тварин. Біологічні ресурси. Роль живих організмів у формуванні ґрунтів. Ґрунт — «дзеркало» ландшафту. Типи ґрунтів. Вплив ґрунтів на спеціалізацію господарства регіону, країни.</p> <p>Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).</p>	§ 17. Провести дослідження: Деградовані ґрунти: причини і перспективи використання.	
50		<p>Природні зони. Порівняння карт ґрунтів і природних зон світу та України.</p>	§ 18. Провести дослідження: Чинники порушення широтної зональності на материках та території України.	
РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ СВІТУ (8 годин)				
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР (1 година)				
51		<p>Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство —</p>	§ 19. Скласти схему світосистеми.	

		природа». Функціонально-компонентний склад світосистеми: демографо-екологічна, економічна, інформаційно-технологічна, соціально-культурна, політична підсистеми. Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики.		
Тема 2. ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОСИСТЕМІ (2 години)				
52		Динаміка чисельності населення світу. Природні, соціальні, економічні й екологічні чинники та просторові особливості природного руху населення у світі. Статеві-вікова, шлюбно-сімейна структура населення. Демографічне старіння населення. Характеристика демографічної ситуації в країнах за статеві-віковими пірамідами. Особливості демографічної політики у країнах з різним типом відтворення.	§ 20. Дізнатися у близьких про історію вашої родини.	
53		Міграції, їх показники, чинники та вплив на відтворення населення і його перерозподіл у світі. Просторові тенденції міграційних процесів. Якість життя як чинник природного і механічного руху населення. Демографічний перехід, його фази. Демографічні чинники розвитку економіки та спеціалізації країн. Демографічні прогнози. Практична робота №7 (оцінювана). Обчислення показників народжуваності, смертності, природного та механічного приросту населення країни за статистичними даними.	§ 21. Провести дослідження: Вплив старіння населення на місце країни в міжнародному поділі праці. Працемісткі виробництва густозаселених регіонів світу. Екологічні та соціальні проблеми густозаселених регіонів світу.	ОПР
Тема 3. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА (4 години)				
54		Поняття «глобальна економіка». Світовий ринок технологій, патентів і ліцензій, інформаційно-технологічних послуг. Система виробництва. Географічність міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва. Роль транснаціональних корпорацій та вільних економічних зон у функціонуванні глобальної економіки. Глобальні ланцюги доданої вартості. Міжнародний ринок товарів: сутність, інфраструктура, ціноутворення.	§ 22. Провести дослідження: Світовий ринок патентів: лідери й аутсайтери.	
55		Виробництво сільськогосподарської продукції у світі: природні, соціальні, економічні чинники, особливості просторової організації. Видобування й споживання паливних мінеральних ресурсів, глобальні ринки вугілля, нафти й природного газу. Глобальні ланцюги доданої вартості у виробництві чорних металів, алюмінію, міді; чинники та форми спеціалізації країн.	§ 23. Скласти схему «Чинники розвитку та розміщення виробництва сільськогосподарської продукції».	
56		Сучасна географія виробництва транспортних засобів, електроніки, фармацевтичної	§ 24. Провести дослідження: Роль	

		продукції, чинники участі національних економік у глобальних ланцюгах доданої вартості. Виробництво текстилю, одягу, взуття: сучасна просторова організація, чинники міжнародної спеціалізації. <i>Практична робота №8.</i> Позначення на контурній карті (знаками руху) глобальних ланцюгів доданої вартості «видобування алюмінієвої сировини — виробництво глинозему — виробництво первинного алюмінію — споживання алюмінію».	транснаціональних компаній у розвитку машинобудівних та хімічних виробництв в Україні.	
57		Сучасні транспортно-логістичні системи та інформаційно-комунікаційні мережі як інфраструктурний каркас глобальної економіки. Світовий ринок інвестицій і фінансів. Туризм. Формування «інформаційного суспільства».	§ 25. Скласти картосхему «Найбільші світові туристичні потоки».	
Тема 5. ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОПОЛІТИКА (1 година)				
58		Географічні складники політичної географії: географічний простір, території, географічні місця. Політичні складники: політичні інституції, політичні відносини, сила. Територіально-політичні системи національного і наддержавного рівнів. Геополітика, її складові. Зовнішня та внутрішня геополітика. Геополітика сили. Різновиди сили. Взаємозв'язок між національними та геополітичними інтересами держави. Узагальнення знань учнів за темами «Біосфера та системи землі», «Загальні суспільно-географічні закономірності світу».	§ 26. Скласти таблицю «Політичні складники політичної географії».	ТОЗ
РОЗДІЛ ІV. СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ (9 годин)				
Тема 1. УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА (1 година)				
59		Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусідське. Політико-економічна оцінка державного кордону України. Реформування адміністративно-територіального устрою України.	§ 27. Провести дослідження: Гельсінські угоди (Заключний акт Ради з безпеки та співробітництва в Європі) — програма дій для будівництва єдиної, мирної, демократичної Європи.	
Тема 2. НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ (2 години)				
60		Кількість населення України. Відтворення населення: показники та природні, соціальні, економічні чинники народжуваності й смертності, їх просторові відмінності. Особливості вікового і статевого складу населення України. Міграційні процеси в Україні. Українці на світовому і регіональному ринку праці. Демографічна політика в Україні. Система розселення. Міські агломерації,	§ 28. Провести дослідження: Сучасна географія трудової еміграції з України. Соціальні проблеми монофункціональних міст. Підготуватись до КР №2, повторити §§ 15-27.	

		урбанізація, субурбанізація і джентрифікація. Особливості сільських населених пунктів. <i>Практична робота №9.</i> Аналіз картограм народжуваності, смертності, природного приросту, густоти населення, урбанізації в Україні.		
61		Контрольна робота №2.	Повторити §§ 15-28.	КР
Тема 3. ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПОДІЛІ ПРАЦІ (5 годин)				
62		Сучасні риси національної економіки України. Конкурентні переваги України на світових ринках сільськогосподарської продукції, рудної сировини і металів. Сучасні тенденції та регіональні відмінності розвитку енергетики в Україні. <i>Практична робота №10 (оцінювана).</i> Аналіз секторальної структури економіки України.	§§ 29-30. Знайти приклади БЕЗ, які працюють в Україні.	ОПР
63		Замкнутий технологічний цикл розроблення і виробництва літаків в Україні, експорт та імпорт авіаракетної техніки. Виробництво автомобілів, сільськогосподарської техніки: тенденції розвитку, міжнародне кооперування. Місце України в глобальних ланцюгах доданої вартості виробництва та реалізації електронної продукції.	§ 31. Зібрати дані про участь України в міжнародних проєктах із запуску космічних апаратів.	
64		Виробництва фармацевтичної продукції та побутової хімії: чинники та особливості розташування підприємств. Особливості розвитку й просторової організації виробництва меблів, текстилю, одягу, взуття, продуктів харчування.	§ 32. Провести дослідження: Давальницька сировина у швейній індустрії України: позитивні й негативні аспекти для виробників і споживачів.	
65		Досвід реалізації планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах і стратегія збалансованого розвитку України. Узагальнення знань учнів за темами «Суспільна географія України».	§ 34. Провести дослідження: Реалізація планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах: успіхи і прорахунки.	ТО4
66		<i>Узагальнення матеріалу за курс «Географічний простір землі».</i>	Повторити §§ 1-34. Підготуватись до ЗНО.	

